

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

הכירו את המדע: קבלת החלטות - 51130

תאריך עדכון אחרון 08-09-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: פסיכולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר דבורה מרציאנו

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: deborah.marciano@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

קורס זה תערך הכרות ראשונית עם התהליך המדעי והתוצר האקדמי מדעי העיקרי שלו - המאמר המדעי. במהלך הקורס התלמידים/ות יחפשו, יקראו, יבינו, ינתחו, יבקרו ויצילו בכתה מאמרים מדעיים בנושאים שונים ומגוונים הקשורים לשיפוט וקבלת החלטות.

מטרות הקורס:

המטרה העיקרית של הקורס היא לאפשר לתלמידים להתנסות בחיפוש, קריאה, הבנה והצגה של מאמרים מדעיים, תוך הנגשה, הבניה והנחיה אינטנסיבית על ידי המורה. הקורס מיועד להוביל את התלמידים/ות ליכולת לחפש ולהבין מאמרים מדעיים באופן עצמאי בהמשך הלימודים במחלקה לפסיכולוגיה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- לחפש ביעילות מאמרים בנושאים ספציפיים במאגרי מידע שונים. • להעריך ולהחליט במהלך חיפוש המידע (על סמך פרמטרים תכניים וביבליומטריים) איזה מהמאמרים בנושא יותר מרכזיים ושווים קריאה מעמיקה והתמקדות.
- להגדיר, לזהות ולהבין את הרקע, הרציונל, השיטות, התוצאות והמסקנות העיקריות של מאמר מדעי.
- לסכם ולנסח בתקציר את חלקי המאמר שנזכרו לעיל, תוך הבחנה בין נושאים/ממצאים עיקריים לעומת משניים במאמר.
- לבנות מצגת של הרקע, הרציונל, השיטות, התוצאות והמסקנות העיקריות של מאמר מדעי ולהציג אותה בכתה.
- להסביר אילו מאמרים קודמים הובילו את כותבי המאמר לשאול את שאלות המחקר.
- על סמך הנקודה הקודמת לבנות מצגת המסכמת, מדגימה, ומפרשת את ההתפתחות ההיסטורית של נושא/שאלת מחקר ספציפית/ת במשך מספר עשורים של מחקר בתחום.

דרישות נוכחות (%) :

100%

שיטת ההוראה בקורס: שלושת השעורים הראשונים יתבססו על הרצאות פרונטליות ודיונים בכתה. בשעורים אלה נערוך הכרות עם עולם המדע, מהגשת בקשות מענק ועד לפירסום מאמרים מדעיים. נערוך היכרות גם עם המבנה, המטרות ושיטות החיפוש של מאמר מדעי, ועם העקרונות הבסיסיים של כתיבה מדעית. שאר השעורים במהלך השנה יתבססו על הצגות/הרצאות של התלמידים, כמפורט בסעיף הבא (תכנית הלימודים בקורס). בנוסף, יערכו פגישות של קבוצות קטנות ופגישות אישיות עם המורה.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

אחר שלושת השעורים הראשונים, בהם יוסברו המבנה, המטרות, עקרונות הכתיבה ושיטות החיפוש של מאמר מדעי, הקורס יתבסס על מספר מטלות, כמפורט לעיל.
מטלה ראשונה: לפני כל שעור כל הסטודנטים יקראו מאמר סקירה (Review) בנושא ספציפי הקשור לשיפוט וקבלת החלטות.

מטלה שניה: תלמידי הכתה יתחלקו לקבוצות בנות 4 סטודנטים. בכל שעור תהיה קבוצה אחת אחראית על דיון במאמר. חברי הקבוצה יכינו מספר שאלות (בין עשר לעשרים) לגבי הנושאים השונים שכלולים במאמר. השאלות יכולות להיות קשורות ישירות לתוכן המאמר, ובנוסף רצוי לחבר שאלות אינטגרציה והבנה. ניתן גם לשאול שאלות כלליות, כגון: מהי השאלה המדעית הכללית שהמאמר מנסה לענות עליה? כיצד התחיל המחקר בשאלה זו? מהם כיווני המחקר הנוכחיים? באיזה שיטות משתמשים כדי לחקור את שאלות המחקר בתחום זה? מהן ההשלכות של המחקר בתחום ספציפי זה להבנה כללית של האדם, האמון בו ובאחרים וההתנהגות? האם ניתן להציע כוונות מחקר עתידיים שיוכלו לתרום להעמקת הידע בתחום? וכד'. חברי הקבוצה האחראית צריכים להכין מצגת הכוללת את התשובות הנכונות ולהיות מוכנים לתקן או להוסיף על תשובות התלמידים.

מטלה שלישית: כל זוג סטודנטים מהקבוצה יקראו מאמר ניסויי הקשור לנושא מאמר הסקירה ויציג במשך כ- 20 דקות את הרציונל והשאלות המחקריות העיקריות, את השיטות ומעריך המחקר, את התוצאות העיקריות ואת משמעותן. מטלה רביעית: הצגה בכתה וכתובת עבודה המתחקה אחרי השורשים המדעיים והרעיוניים של מאמר מדעי עכשווי. גם עבודה זו תתבצע בקבוצות. בשלב ראשון יש לבחור מאמר בתחום הויסות הרגשי שפורסם בשנתיים האחרונות באחד מכתבי העת המובילים בתחום. לאחר קריאה והבנה של המאמר עליכם: 1) לסכם בקצרה (מקסימום 1/2 חצי עמוד מודפס) את הנושאים והשאלות המדעיות בהן המאמר עוסק, את הממצאים העיקריים בהקשר של השאלות המרכזיות (אין צורך לפרט את כל התוצאות) ושניים-שלושה משפטים על המסקנות העולות מהמחקר. 2) יש לבחור מתוך הרשימה הביבליוגרפית את המאמר העיקרי שממנו נשאב הרציונל לעריכת המחקר. יש לנמק בכתב את הבחירה ולהסביר מדוע דווקא מאמר זה הוביל את קו המחקר שנמשך במאמר החדש (מקסימום חצי עמוד מודפס). 3) את המאמר שנבחר בדרך זו יש להשיג בספריה ולחזור על התהליך שלוש פעמים נוספות, עד שמגיעים למאמר המקורי שהווה את הרציונל הראשוני למחקר בנושא (רק אם מדובר במקור ממש "עתיק" ניתן לקרוא עליו במקורות עקיפים כמו ספרי עיון המדעי הרעיון התפתחות את אינטגרטיבי באופן להציג יש לסיכום 4). (אנציקלופדיה או (textbook) שהוביל לעריכת המחקר החדש.

חומר חובה לקריאה:

תישלח רשימה בתחילת השנה

חומר לקריאה נוספת:

בהתאם לבחירת הסטודנטים

מרכיבי הציון הסופי:

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 50 %
השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה 40 %

מידע נוסף / הערות:

השיעור יתקיים אחת לשבועיים.
חובה לתלמידי שנה א' קורס אחד מתוך "הכירו את המדע"